

Päiväys: 2009-05-05

Edellinen päiväys:

1. KEMIKAALIN JA SEN VALMISTAJAN, MAAHANTUOJAN TAI MUUN TOIMINNAN HARJOITTAJAN TUNNISTUSTIEDOT**1.1 Kemikaalin tunnistustiedot**

Kauppanimi

ONNI LIOTUSJAUHETIIVISTE

Tunnuskoodi

1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus**1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna** Astioiden liotusjauhe**1.2.2 Toimialakoodi** H 553 Ravintolat, kahvila-ravintolat ja ruokakioskit

H 555 Henkilöstö- ja laitosruokalat, ateriapalvelu

1.2.3 Käyttötarkoituskoodi 9 Puhdistus- ja pesuaineet**1.2.4 Kemikaalia voidaan käyttää yleiseen kulutukseen** **1.2.5 Kemikaalia käytetään vain yleiseen kulutukseen** **1.3 Valmistajan, maahantuojan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot****1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**

Oy Alfa-Kem Ab

1.3.2 Yhteystiedot**Katuosoite** Rataskatu 5**Postinumero ja -toimipaikka** 15100 Lahti**Postilokero****Postinumero ja -toimipaikka****Puhelin** 03-878 250**Telefax** 03-878 2550**Y-tunnus** 0484773-5**1.3.3 Ulkomaisen valmistajan tiedot****1.4 Häät puhelinnumero****1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

09-4711/Myrkytystietokeskus tai suora numero 09-471977

Myrkytystietokeskus/HYKS/Lastenkliniikka, Stenbäckinkatu 11, 00290 Helsinki

112 Yleinen hätänumero

2. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**2.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat**

2.1.1 CAS-numero tai muu koodi	2.1.2 Aineosan nimi	2.1.3 Pitoisuus	2.1.4 Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta
6834-92-0	Natriummetasilikaatti	30-60%	C; R34-37
497-19-8	Natriumkarbonaatti	15-30%	Xi; R36
51580-86-0	Natriumdikloori-isosyanuraatti-dihydraatti	< 2%	Xn,N;R22-31-36/37-50/53

2.1.5 Aineesta tehty asetuksen liitteen 3 mukainen hakemus tai ilmoitus **2.1.6 Vaaraton aine on ilmoitettu luottamuksellisena** **2.1.7 Muut tiedot**

3.	VAARALLISTEN OMINAISUUKSIEN KUVAUS
	Valmiste on luokiteltu syövyttäväksi(C) luokitusperusteasetuksen (807/2001) mukaan. Syövyttävää. Haitallista vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
4.	ENSIAPUOHJEET
4.1	Erityiset ohjeet Pahoinvointia tunnettaessa ja onnettomuuden sattuessa lääkäriin(tämä tidote tai etiketti mukaan mikäli mahdollista).
4.2	Hengitys Raitis ilma. Huuhtelee nenä, suu ja nielu vedellä. Tarvittaessa lääkäriin.
4.3	Iho Iho huuhdellaan heti runsaalla vedellä. Tarvittaessa yhteys lääkäriin(iho punottaa ja kirvelee ja mahdollisesti rakkuloita on muodostumassa).
4.4	Roiskeet silmiin Silmät huuhdotaan välittömästi runsaalla vedellä(vähint. 15 min ajan). Heti yhteys lääkäriin.
4.5	Nieleminen Juo maitoa tai vettä mikäli mahdollista(potilas tajuissaan). Ei saa oksennuttaa. Heti yhteys lääkäriin.
4.6	Tietoja lääkärille tai muille ensiapua antaville ammattihenkilöille
5.	OHJEET TULIPALON VARALTA
5.1	Sopivat sammutusaineet Jäähdyttämiseen runsaasti vettä. Tuote ei pala.
5.2	Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä Vesisumu.
5.3	Erityiset altistumisvaarat tulipalossa Saattaa kehittää myrkyllisiä kaasuja, esim. kloori- ja hiilioksidikaasuja.
5.4	Erityiset suojaimet tulipaloa varten Hengityksensuojain(esim. paineilmalaitte) ja suojavaatetus tarvittaessa.
5.5	Muita ohjeita Tullelle alttiiksi jääneet astiat siirretään pois, mikäli mahdollista.
6.	OHJEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖJEN VARALTA
6.1	Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä Suojalasit tai kasvonsuojain. Suojakäsineet. Suojavaatetus. Ulkopuolisten pääsy vuoto-alueelle estettävä.
6.2	Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä Tuki vuodot mahdollisuuksien mukaan niin että tuote ei pääse valumaan maahan, viemäriin tai vesistöön. Tarpeen vaatiessa soita yleiseen hätänumeroon, 112.
6.3	Puhdistusohjeet Vuodot kerätään talteen ja hävitetään paikallisten ja kansallisten säädösten mukaisesti. Saastuneet(pölyiset) pinnat huuhdellaan vedellä.
6.4	Muita ohjeita
7.	KÄSITTELY JA VARASTOINTI
7.1	Käsittely Varovainen käsittely minimoi pöly- ja vuotovaaraa. Tarvittaessa käytettävä suojavarusteita altistumisriskin mukaan. Silmienhuuhtelumahdollisuus lähetyvillä.
7.2	Varastointi Alkuperäispakkauksessa, kuivissa, mieluummin viileissä tiloissa.
7.3	Erityiset käyttötavat
8.	ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET
8.1	Altistuksen raja-arvot
8.1.1	HTP-arvot Tuotteelle ei ole määritetty HTP-arvoa. HTP8h=10mg/m ³ , epäorgaaninen pöly, 2002
8.1.2	Muut raja-arvot
8.1.3	Muissa maissa annettuja raja-arvoja

8.2	Altistumisen ehkäiseminen
8.2.1	Työperäisen altistuksen torjunta Työpaikka, työmenetelmät ja laitteet suunniteltava niin ettei tuote joudu iholle, silmiin tai hengitysteihin.
8.2.1.1	Hengityksensuojaus Tarvittaessa hengityssuojain pölysuodattimella(P2). Ei tarvita normaalikäytössä
8.2.1.2	Käsiensuojaus Suojakäsineet(esim. PVC) jos kosketusvaara.
8.2.1.3	Silmiensuojaus Suojalasit tai kasvonsuojain jos roiskevaara.
8.2.1.4	Ihonsuojaus Tarvittaessa normaalit työvaatteet tai sopivat suojavaatteet.
8.2.2	Ympäristöaltistuksen ehkäiseminen Tuotteen käsittely ja varastointi on tapahduttava niin ettei vuotoja maahan, viemäriin tai vesistöön pääse tapahtumaan. Mahdolliset vuodot kerätään talteen. Hävitetään paikallisten ja kansallisten säädösten mukaisesti.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1	Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju) Valkoinen pulveri/granulaatti, miesto kloorinhaju.
9.2	Terveyden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot
	pH(käyttöliuos) n.11,5
	Kiehumispiste/kiehumisalue(°C) -
	Leimahduspiste(°C) -
	Syttyvyys(kiinteät aineet, kaasut)(°C) -
	Räjähdysominaisuudet -
	Hapettavat ominaisuudet Sisältää hapettavaa aineosaa
	Höyrynpaine -
	Suhteellinen tiheys(g/dl(100ml)) n.100
	Liukoisuus:
	- vesiliukoisuus liukeneva
	- rasvaliukoisuus -
	Jakautumiskerroin: n-oktanooli/vesi -
	Viskositeetti(SFS 3751)(sek) -
	Höyryntiheys -
	Haihtumisnopeus -

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1	Vältettävät olosuhteet Tuote on normaalioloissa stabiili ja ei-reaktiivinen. Kosteat ja kuumat olosuhteet.
10.2	Vältettävät materiaalit Pientä määrää vettä(kosteus) ja happoja. Kuumenee ja voi muodostua kloorikaasua.
10.3	Vaaralliset hajoamistuotteet Katso 5.3 ja 10.2.

11. TERVEYSVAIKUTUKSIIN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1	Välitön myrkyllisyys LD50 (natriummetasilikaatti) = 1280 mg/kg, suun kautta, rotta LD50 (klooriyhdiste)=620 mg/kg, suun kautta, rotta
11.2	Ärsyttävyyden ja syövyttävyyden tiedot Tuote on luokiteltu syövyttäväksi(C) luokitusperusteasetuksen(807/2001) mukaan. Hengittäminen: Normaalikäytössä ei ongelmia. Limakalvoja ja hengityselimiä ärsyttävä pöly saattaa johtua varomattomasta käsittelystä. Ihokosketus: Voi aiheuttaa syöpymisvaurioita, eli hitaasti paranevia haavoja. Aluksi iho tuntuu ainoastaan liukkaalta, sitten ilmenee punotusta, kirvelyä ja mahdollisesti rakkulanmuodostumista ja syöpymisvaurioita. Silmäkosketus: Roiskeet silmiin aiheuttavat voimakasta kirvelyä ja syöpymisvaurioita. Pysyvän silmävaurion(sokeuden) vaara on suuri. Nieleminen: Tuote voi aiheuttaa voimakasta kirvelyä, syöpymisvaurioita, rintakipuja ja oksentelua.

- 11.3 **Herkistyminen**
 11.4 **Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikaismyrkyllisyys**
 11.5 **Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin**
 Katso 11.2
 11.6 **Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot**

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

12.1 Ekotoksisuus

12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille

LC50(natriummetasilikaatti)(96h): >2320mg/l, Gambusia affinis
 EC50(- " -)(100h): >247mg/l, Daphnia magna
 LC50 (klooriyhdiste)(96h) = 0,37 mg/l, Salmo gairdneri
 LC50 (- " -)(96h) = 0,43 mg/l, Lepomis macrochirus
 LC50 (- " -)(48h) = 2,8 mg/l, Oryzias latipes
 LC50 (- " -)(24h) = 0,55 mg/l, Daphnia magna

Paikalliset päästöt voivat aiheuttaa muutoksia veden pH-arvoon. Useille kalalajeille pH 9:n ylitys on haitallista. Levät häviävät pH 8,5:stä lähtien. Tällaisiin muutoksiin tarvitaan kuitenkin hiukan suurempi, paikallinen päästö.

12.1.2 Myrkyllisyys muille eliöille

Normaalin käsittelyn ei arvioida aiheuttavan haittavaikutuksia.

12.2 Liikkuvuus

12.3 Pysyvyys ja hajoavuus

12.3.1 Biologinen hajoavuus

Biologisen hajoavuuden kriteerejä ei voida soveltaa epäorgaanisiin aineisiin.

12.3.2 Kemiallinen hajoavuus

12.4 Biokertyvyyspotentiaali

Biokertyvyys ei ole odotettavissa vesiympäristössä.

12.5 Muut haitalliset vaikutukset

Tuote sisältää fosfaattia. Fosfaatti on luonnossa esiintyvä aine, suorastaan tarpeellinen nykyisissä jätevesipuhdistamoissa. Jos fosfaattipitoista jätevettä ei johdeta puhdistamon kautta, tämä kuitenkin lisää vesistöjen rehevöitymistä.

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELY

Tuote on luokiteltu. Jätteet hävitettävä ongelmajätteenä paikallisten ja kansallisten säädösten mukaisesti, kuten myös pakkaukset. Hyvin tyhjennetyt pakkaukset voidaan polttaa tai kierrättää.

14. KULJETUSTIEDOT

14.1 YK-numero

3253

14.2 Pakkausryhmä

III

14.3 Maakuljetukset

14.3.1 Kuljetusluokka, luokituskoodi

8, C6 (ADR)

14.3.2 Vaaran tunnusnumero

80

14.3.2.1 Varoituslipuke

8

14.3.3 Rahtikirjan mukainen nimitys

Dinatriumtrioksisilikaatti

14.3.4 Muita tietoja

14.4 Merikuljetukset

14.4.1 IMDG-luokka

8

14.4.2 Oikea tekninen nimi

Disodium trioxosilicate

14.4.2.1 Varoituslipuke

8

14.4.3 Muita tietoja

14.5 Ilmakuljetukset

14.5.1 ICAO/IATA-luokka

8

14.5.2 Oikea tekninen nimi

Disodium trioxosilicate

14.5.2.1 Varoituslipuke

8

14.5.3 Muita tietoja

15. KEMIKAALEJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

15.1 Varoitusetiketin tietoja

15.1.1 Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi

C; Syövyttävä

15.1.2 Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet

Natriummetasilikaatti

Natriumdikloori-isosyanuraatti, dihydraatti

15.1.3 R-lausekkeet

34 Syövyttävää.

52/53 Haitallista vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

15.1.4 S-lausekkeet

25 Varottava kemikaalin joutumista silmiin

26 Roiskeet silmistä huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä(15 min.ajan) ja mentävä lääkäriin

37 Käytettävä sopivia suojakäsineitä

45 Onnettomuuden sattuessa tai tunnettaessa pahoinvointia hakeuduttava heti lääkärin hoitoon(näytettävä tätä etikettiä, mikäli mahdollista).

15.1.5 Eräitä valmisteita koskevat erityisvaatimukset

15.2 Kansalliset määräykset

16. MUUT TIEDOT

16.1 Luettelo valmisteen kaikki aineosia koskevista R-lausekkeista, myös sellaisista, jotka eivät koske valmistetta

22 Terveydelle haitallista nieltynä

31 Kehittää myrkyllistä kaasua hapon kanssa

34 Syövyttävää

36 Ärsyttää silmiä

37 Ärsyttää hengityselimiä

50 Erittäin myrkyllistä vesieliöille

53 Voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä

16.2 Koulutusohjeet

16.3 Käyttörajoitukset

16.4 Lisätiedot

Oy Alfa-Kem Ab

16.5 Käytetyt tietolähteet

Raaka-ainetoimittajien käyttöturvallisuustiedotteet; Dangerous properties of industrial materials, seventh edition, 1989 Sax/Lewis; Työpaikan kemikaalilainsäädäntö 2004; Vaarallisten aineiden kuljetus tiellä 2003; HTP-arvot 2002.

16.6 Lisäykset, poistot ja muutokset